

23. EGYÉB RENDELKEZÉSEK

67. § [Anyanyelvhasználat]

Az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő eljárásokban a polgári perrendtartásról szóló törvény anyanyelv használatára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Az Abtv. 67. §-ához kapcsolódóan az Ügyrend nem tartalmaz rendelkezést.

Tartalom

1. Szövegtörténet	703
2. Az Alkotmánybíróság eljárási nyelve	704
3. Az anyanyelvhasználat elve, regionális és kisebbségi nyelvek	704
3.1. Nyelvhasználat az írásbeli beadványok esetén	704
3.2. Nyelvhasználat szóbeli nyilatkozattétel esetén	705

1. Szövegtörténet

A régi Abtv. utaló szabállyal rendezte az anyanyelvhasználat kérdését. A korábbi szöveg [rég. Abtv. 19. §] úgy rendelkezett, hogy amennyiben az Abtv., illetőleg az Alkotmánybíróság ügyrendje eltérő rendelkezést nem tartalmaz, az Alkotmánybíróság eljárása során a jogi képviselő, az anyanyelv használatának biztosítása, a bírák kizárása tekintetében a Pp. rendelkezéseit kellett megfelelően alkalmazni. A régi Pp. 6. § (1) bekezdése alapján a bírósági eljárás nyelve a magyar. A magyar nyelv nem tudása miatt senkit hátrány nem érhet. A 6. § (2) bekezdése alapján az eljárás során – nemzetközi egyezményben meghatározott körben – mindenki jogosult anyanyelvét, regionális vagy nemzetiségi nyelvét használni. A régi Pp. alapján a bíróságnak (így az Alkotmánybíróságnak is) kötelessége tolmácsot alkalmazni, ha a fenti elvek érvényesülése érdekében szükséges.

Az Abtv. is a polgári perrendtartásról szóló törvény rendelkezéseit rendeli alkalmazni, időközben azonban hatályba lépett a Pp., tehát a háttérnorma megváltozott.

2. Az Alkotmánybíróság eljárási nyelve

Az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő eljárásokban az Abtv. 67. §-a a polgári perrendtartásról szóló törvény¹ anyanyelvhasználatról szóló szabályainak használatára utal. Az eljárási nyelvvel kapcsolatban a háttérjogszabály² az Alaptörvény azon rendelkezésével³ összhangban, mely szerint Magyarországon a hivatalos nyelv a magyar, úgy rendelkezik, hogy a bírósági eljárás nyelve a magyar, így az Alkotmánybíróság eljárásainak nyelve is a magyar. Az Alkotmánybíróság tehát főszabályként az indítványozóval magyar nyelven kommunikál, az eljárási cselekményeket magyar nyelven végzi és határozatait magyar nyelven hozza és teszi közzé.

3. Az anyanyelvhasználat elve, regionális és kisebbségi nyelvek

Az anyanyelvhasználat „az emberi jogok részeként biztosított alapjog”.⁴ A Pp. mint háttérjogszabály 113. § (3) bekezdése alapján az alkotmánybírósági eljárásra is érvényes az anyanyelv használatának igazságszolgáltatási elve, melynek értelmében a magyar nyelvű eljárás főszabálya mellett kivételként egyes esetekben, nemzetközi egyezményben meghatározott körben mindenki jogosult anyanyelvét, regionális vagy kisebbségi nyelvét⁵ használni. A szabályok eltérőek azonban az írásbeli és a szóbeli nyilatkozatokat illetően.

3.1. Nyelvhasználat az írásbeli beadványok esetén

A Pp. vonatkozó háttérjogszabálya alapján az Alkotmánybíróságnak címzett írásbeli **beadványokat**, indítványokat **magyar nyelven** kell előterjeszteni, az Alkotmánybíróság pedig a beadványokat és a határozatát magyar nyelven küldi meg az indítványozónak. Ettől a szabálytól törvény, **az Európai Unió kötelező jogi aktusa, illetve nemzetközi egyezmény eltérően rendelkezhet**. Ez azt jelenti, hogy e jogforrások felhatalmazást adhatnak idegen nyelvű beadványok előterjesztésének lehetőségére. Ugyanígy, amennyiben a fenti jogforrások úgy rendelkeznek, az Alkotmánybíróság is jogosult (esetenként: köteles) az indítványozó felé idegen nyelven megküldeni válaszát illetve határozatát.

A polgári perrendtartásban foglalt utalt szabály alapján az alkotmánybírósági eljárásban a Magyarországon élő, az Njtv-ben elismert valamennyi nemzetiség⁶ tagja

¹ A Pp. 2018. január 1-jén lépett hatályba. Ennek megfelelően az Abtv. 67. §-ának utaló szabálya 2017. december 31-ig a régi Pp-re utalt, 2018. január 1-től pedig értelemszerűen a Pp. rendelkezései a mögöttesen alkalmazandó szabályok.

² Pp. „113. § (1) A bírósági eljárás nyelve a magyar”.

³ Alaptörvény „H) cikk Magyarország a hivatalos nyelv a magyar.”

⁴ VARGA I. i. m. 481.

⁵ Az 1990-es években a nemzetközi jogi biztosítérendszer alapján a nyelvhasználathoz való jog alapjogi jelleget nyert: „már egy újonnan kialakult emberi joggal is számolni kell: a kisebbségek nyelvhasználathoz való jogával.” Bővebben ld. LÁNCOS i. m. 44.

⁶ Az Njtv. 1. melléklete alapján nemzetiségnek minősül: a bolgár, a görög, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a roma, a román, a ruszin, a szerb, a szlovák, a szlovén és az ukrán.

jogosult írásban **nemzetiségi nyelvét** a regionális vagy kisebbségi nyelv használatára vonatkozó nemzetközi egyezményben foglaltaknak megfelelően használni.⁷ Magyarország csatlakozott a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájához [a továbbiakban: Nyelvi Karta],⁸ amely alapján a Magyarországon élő egyes kisebbségek használhatják kisebbségi nyelvüket anélkül, hogy ez számukra többletköltséget jelentene. Magyarország kötelezettséget vállalt arra is, hogy megengedi a regionális vagy kisebbségi nyelven készült dokumentumok és bizonyítékok benyújtását, ha szükséges, tolmácsok és fordítások segítségével.⁹

3.2. Nyelvhasználat szóbeli nyilatkozattétel esetén

A Pp. alapján a bírósági eljárás során **szóban** mindenki jogosult **anyanyelvét** használni.¹⁰ Ebből következik, hogy a polgári eljárásban az anyanyelvhasználatra vonatkozó szabályok a szóbeli nyilatkozattételre nézve megengedőbbek, mint az írásbeli eljárási cselekményekre nézve. Az alkotmánybírósági eljárásban azonban az Abtv. értelmében a szóbeliségre **rendkívül szűk körben**¹¹ kerül sor, hiszen az Alkotmánybíróság eljárása írásbeli, az eljárás pedig írásbeli indítványra indul [vö. Abtv. 30. § (1) bekezdés, Abtv. 53. § (1) bekezdés, Abtv. 57. § (1) bekezdés].

A Nyelvi Kartához való csatlakozáskor Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy a polgári eljárásokban a horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén, romani és beás nyelveken személyes megjelenés esetén a **kisebbségi nyelvét** használhatja anélkül, hogy ez számára többletköltséget jelentsen. Az Alkotmánybíróság eljárásában azonban a személyes megjelenés kötelezettsége a gyakorlatban – jelen kézirat leadásáig – nem merült fel, hiszen az eljárás főszabályként írásbeli.

A Pp. 113. § (4) bekezdése alapján az alkotmánybírósági eljárásban is érvényes, hogy a hallássérült vagy siketvak személy jogosult jelyelvet vagy az általa ismert más, törvényben meghatározott speciális kommunikációs rendszert használni. A hallássérült vagy beszéd fogyatékos személy kérésére a meghallgatás helyett írásban tehet nyilatkozatot.¹² Erre azonban, az Alkotmánybíróság írásbeli eljárására tekintettel – jelen kézirat leadásáig – nem került sor.

⁷ Az Alaptörvény XXIX. cikk (1) bekezdése szerint: „A Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők. Minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad vállalásához és megőrzéséhez. A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az anyanyelvhasználatához, a saját nyelven való egyéni és közösségi névhasználatához, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz.” A nemzetiségi anyanyelvhasználat tehát alkotmányos jog, melynek érvényesülése az eljárásjogokban is biztosított.

⁸ Az 1999. évi XL. törvénnyel kihirdetett, Strasbourgban, 1992. november 5-én elfogadott Nyelvi Karta 9. cikk 1. bekezdés b) pontja rendelkezik az állami kötelezettségekről.

⁹ Nyelvi Karta 9. cikk 1. bekezdés b) pontja, (iii) alpont.

¹⁰ Hasonló szabályozást tartalmazott a szlovák, az Alkotmánybíróságról szóló 38/1993. számú törvény. Bővebben ld. GERENCSÉR i m. 156.

¹¹ Az Ügyrend 36. § (7) bekezdése szerinti személyes meghallgatás esetén.

¹² A magyar jelyelvről és a jelyelv használatáról szóló 2009. évi CXXV. törvény indokolása szerint e szabályozást a hallássérült emberek kommunikációs jogainak biztosítása érdekében hozták. Az Alaptörvény H) cikk (3) bekezdése szerint pedig „Magyarország védi a magyar jelyelvet mint a magyar kultúra részét.”

68. § [Indítványok közzététele]

A 23–24. § és a 32–33. § szerinti eljárásban az Alkotmánybíróság a részére megküldött indítványokat elektronikus formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozásmentesen nyilvánosságra hozza. A 25–27. § szerinti eljárásban az Alkotmánybíróság az indítványokat az indítványozó hozzájárulása esetén nyilvánosságra hozza.

Ügyrend

56. § (1) Az Abtv. 23–24. §-a és 32–33. §-a szerinti eljárásokban, továbbá az Abtv. 38. §-a szerinti eljárásban nyilvánosnak minősül, az Abtv. 25–27. §-a szerinti eljárásban az indítványozó hozzájárulása esetén nyilvánosságra hozható az indítvány, valamint az eljárás során az Alkotmánybírósághoz közfeladatot ellátó szervek, illetve személyek által megküldött vélemény, továbbá a szakértői vélemény.
- (2) Amennyiben a nyilvánosnak minősített dokumentumokban szereplő személyes adatok nyilvánosságra hozatalához az érintett nem járult hozzá, azokat oly módon kell törölni, hogy az ne járjon a megállapított tényállás sérelmével. Amennyiben az adatkezeléshez a hozzájárulást az érintett személy felhívás ellenére sem adja meg, azt kell vélelmezni, hogy az adatai nyilvánosságra hozásához nem járult hozzá. Az indítványok anonimizálására egyebekben a bíróságok szervezeteiről és igazgatásáról szóló törvény bírósági határozatok nyilvánosságára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. [...]
 - (6) A befejezett eljárásokban az eljárás meghatározott irataiba való betekintésre joga van minden olyan természetes és jogi személynek, valamint szervnek, aki, illetve amely az erre vonatkozó jogos, illetve a tevékenységével összefüggő érdekét valószínűsíti. Az iratbetekintésre vonatkozó kérelmet az Alkotmánybíróság elutasítja, ha az érintett jogos érdekének védelme ezt megkívánja.
 - (7) A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szabályai szerint nem nyilvános az ügy döntésre történő előkészítésével összefüggő belső munkaanyag, különösen az indítványelemzés, a tervezet, a módosító- és szerkesztési javaslat, az előadó alkotmánybíró jegyzete, az ügyhöz csatolt emlékeztető, valamint az ügyintézővel kapcsolatos egyéb tanácsvezetői és elnöki intézkedés, utasítás.
 - (8) A minősített adatokat tartalmazó irat nem nyilvános az indítványozó, illetve jogi képviselője és az ellenérdekű fél számára sem, üzleti titok esetén a megismerést a titokgazda nyilatkozatától kell függővé tenni.
 - (9) Adatigénylésre a főtitkár írásban válaszol.

Tartalom

1. Szövegtörténet	707
2. Az indítványok közzététele, a nyilvánosságra hozatal	707
2.1. Nyilvános indítványok	707
2.2. Indítványok, amelyek nyilvánosságra hozatalához az indítványozó hozzájárulása szükséges	708
2.3. A korlátozásmentesség	709
2.4. A nyilvánosságra hozatal formája	710
2.5. Egyéb mellékletek	710
2.6. A nyilvánosság alóli kivételek köre	710

1. Szövegtörténet

A régi Abtv. nem rendelkezett arról, hogy az indítványok nyilvánosságra hozhatók, így az annak hatálya alatt (2012 előtt) benyújtott indítványok nem minősültek nyilvánosnak. A régi Abtv. hatálya alatt sem a törvényi, sem a technikai feltételei nem voltak meg annak, hogy a benyújtott indítványok bárki számára elérhetően nyilvánosságra hozhatók legyenek.¹³ Az Abtv. az indítványok nyilvánosságra hozatala tekintetében már rögzít nyilvánosságra hozatali kötelezettséget, illetve adatkezelési szabályokat. Az Abtv. a transzparencia elvét érvényre juttatva úgy rendelkezik, hogy egyes alkotmánybíróági eljárásokban az indítványokat korlátozásmentesen nyilvánosságra kell hozni, más eljárások tekintetében pedig az Alkotmánybíróság az indítványt (és a benne szereplő személyes adatokat) az indítványozó hozzájárulása esetén hozza nyilvánosságra.

Az Alkotmánybíróságnak 1998 óta működik honlapja, és az Abtv. hatálybalépésétől kezdve az informatikai feltételek fennálltak ahhoz, hogy az indítványokat bárki számára nyilvánossá és hozzáférhetővé tegyék a hivatalos honlapon keresztül.

2. Az indítványok közzététele, a nyilvánosságra hozatal

2.1. Nyilvános indítványok

Az Abtv. 68. §-a két kategóriát állít fel az indítványok nyilvánosságra hozatala tekintetében. Egyes eljárásokban az indítvány – az indítványozó rendelkezésétől függetlenül nyilvános. Az Abtv. 68. §-a alapján előzetes normakontroll eljárásban (vö. Abtv. 23. §),

¹³ A régi Abtv. hatálya alatt benyújtott indítványok – mielőtt az Alkotmánybíróság honlapja megkezdte volna működését – csak akkor kerültek nyilvánosságra, ha maguk az indítványozók nyilvánosságra hozták (pl. a halálbüntetés eltörlésével kapcsolatos 89/B/1990-es ügyszámú ügyben), illetve jelenleg az Ltv., valamint az Alkotmánybíróság iratkezelési szabályzatáról szóló 8/2015. (XII. 10.) elnöki utasítás alapján a Magyar Nemzeti Levéltárban hozzáférhetők és ott kutathatók. Korábban az indítványokról általános jelleggel csupán az alkotmánybíróági határozatok indokolásának elején álló összefoglalók voltak nyilvánosak. De arra is akadt példa, hogy az Alkotmánybíróság szó szerint idézett egy indítványt (pl. a Zétényi-Takács féle igazságtételi törvény ügyében hozott határozatban, ld. 11/1992. (III. 5.) AB határozat). Az Alkotmánybíróság honlapja működésének kezdetét követően, Bihari Mihály elnöksége alatt azonban a „nyitott Alkotmánybíróság” jegyében a beérkezett indítványokat a honlapon naprakészen hozzáférhetővé tették. Ld. Alkotmánybírói talárban. Interjú Bihari Mihállyal. In: SEREG (2010) i. m.190.

az utólagos normakontroll eljárásban (vö. Abtv. 24. §), a nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatára irányuló eljárásban (vö. Abtv. 32. §), az Országgyűlés népszavazás elrendelésével összefüggő határozatának vizsgálatára irányuló eljárásban (vö. Abtv. 33. §), valamint az Ügyrend 56. §-a alapján az Alaptörvény értelmezésére irányuló eljárásban (vö. Abtv. 38. §) a beérkező indítványokat az Alkotmánybíróság nyilvánosságra hozza úgy, hogy elektronikus formában bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozásmentesen elérhetőek legyenek. A nyilvánosságra hozatal az Alkotmánybíróság honlapján keresztül történik.

Az indítványozói körre tekintettel (a Kormány, az országgyűlési képviselők egy-egyede, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész vagy az alapvető jogok biztosa), a fenti, normakontrollra irányuló eljárásokban az indítvány nyilvánosságra hozatalát az indítványozók személyes adatai nem korlátozhatják.

Előfordulhat olyan eset azonban, hogy a nyilvános indítványokban szerepelnek személyes adatok. Az Ügyrend 56. § (2) bekezdése alapján, amennyiben a nyilvánosnak minősített dokumentumokban szereplő személyes adatok nyilvánosságra hozatalához az érintett nem járult hozzá, azokat oly módon kell törölni, hogy az ne járjon a megállapított tényállás sérelmével.

2.2. Indítványok, amelyek nyilvánosságra hozatalához az indítványozó hozzájárulása szükséges

Az Abtv. 68. § második mondata rendelkezik az indítvány nyilvánosságra hozatalának feltételeiről az egyedi normakontroll eljárásokban. Az absztrakt normakontrollal szemben, az **egyedi normakontrollra irányuló** bírói kezdeményezés (vö. Abtv. 25. §) esetén, illetve az **alkotmányjogi panasz** valamennyi fajtájánál (vö. Abtv. 26. §, 27. §) az indítványokat – teljes tartalmukban – az indítványozó hozzájárulása¹⁴ esetén hozza nyilvánosságra az Alkotmánybíróság. A főszabály tehát ezen eljárástípusoknál megfordul, a személyesen érintett **indítványozó hozzájárulására** van szükség ahhoz, hogy az indítvány teljes egészében (az indítványozó nevével együtt) megjelenjen.

A szabályozás logikája azért fordul meg, mert míg az absztrakt normakontroll hatáskörökben nem egyedi jogsérelemről van szó, hanem egy norma absztrakt előzetes vagy utólagos vizsgálatáról, addig az egyedi normakontroll eseteiben a (bírói eljárásban vagy a norma által közvetlenül), egyedileg érintett személy vagy szervezet konkrét jogséreleme adja az ügy alapját – így az indítvány nagyobb valószínűség szerint tartalmazhat személyes adatokat.

Az indítványozó az indítvány benyújtásakor **nyilatkozik** arról, hogy hozzájárul-e indítványa, illetve személyes adatai nyilvánosságra hozatalához. Ha az indítványozó nem nyilatkozik az adatkezelésre vonatkozóan, akkor a főtktár hiánypótlásra hívhatja fel.

¹⁴ Az Infotv. 3. § 7. pontja alapján hozzájárulás: „az érintett akaratának önkéntes, határozott és megfelelő tájékoztatáson alapuló egyértelmű kinyilvánítása, amellyel az érintett nyilatkozat vagy az akaratát félreérthetetlenül kifejező más magatartás útján jelzi, hogy beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok kezeléséhez”.

Az Ügyrend 56. § (2) bekezdése szabályozza az **anonimizálás** egyes kérdéseit. Amennyiben az adatkezeléshez a hozzájárulást az érintett személy felhívás ellenére **sem adja meg**, azt kell **vélelmezni**, hogy az adatai nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá. Az indítványok anonimizálására egyebekben az Ügyrend a Bszi. bírósági határozatok nyilvánosságára vonatkozó rendelkezéseit rendeli megfelelően alkalmazni.¹⁵ Amennyiben az indítványozó **nem járul hozzá** sem a személyes adatai nyilvánosságra hozatalához, sem az indítvány közzétételéhez, az Alkotmánybíróság honlapján az indítványban foglalt alkotmányossági kérelem lényege olvasható. Az indítványban foglalt alkotmányossági kérelem lényege – az indítványban foglalt, a személyek azonosítását lehetővé tevő adatok törlése mellett – az indítvány szövege másolatának a közzétételével is történhet.

A nyilatkozattétel elmaradása nem befolyásolja, nem hátráltatja az eljárás menetét. Az Alkotmánybíróság honlapján letölthető az adatkezelésre vonatkozó nyilatkozattételi blanketta.¹⁶

2.3. A korlátozásmentesség

A nyilvánosságra hozatal korlátozásmentessége egyrészt utal arra, hogy a feltöltött indítványokat nem csak időlegesen, hanem az előadó alkotmánybíróra történő szignálástól¹⁷ kezdődően mindig el lehet érni (azután is, hogy egy ügyben az Alkotmánybíróság döntést hozott). A gyakorlatban, amennyiben egy indítvány a főtítkári szakot követően eljut az elnöki szignálásig, azaz az előadó bíró kijelöléséig [vö. Abtv. 17. § (1) bekezdés e) pont], a benyújtott indítványt (és esetleg annak kiegészítését) beszkennelik és feltöltik az elektronikus rendszerbe, amit követően a honlapon keresztül elérhetővé válik. A korlátozásmentesség azt is jelenti, hogy a jogalkotó semmilyen más feltételt nem támaszt (sem anyagi, sem személyi feltételeket), annak érdekében, hogy a transzparencia érvényesüljön.

¹⁵ A Bszi. 166. §-a szól a személyes adatok védelméről a bírósági határozatok közzététele során. A Bszi. a határozatok közzétételénél főszabályként előírja, hogy a közzétett határozatban szereplő személyek azonosítását lehetővé tevő adatokat olyan módon kell törölni, hogy az ne járjon a megállapított tényállás sérelmével. Egyebekben a határozatban szereplő egyes személyeket az eljárásban betöltött szerepüknek megfelelően kell megjelölni. A Bszi. 166. § (2) bekezdése útmutatót ad arra, hogy az anonimizálás során mely adatokat nem kell törölni. Ezek például: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv és az e minőségében eljáró személy nevét és beosztását, ha az adott személy az eljárásban közfeladatának ellátásával összefüggésben vett részt [Bszi. 166. § (2) bekezdés a) pont], a meghatalmazottként eljáró ügyvéd nevét [Bszi. 166. § (2) bekezdés b) pont], az egyesület vagy alapítvány nevét, székhelyét és képviselőjének nevét [Bszi. 166. § (2) bekezdés d) pont], illetve a közérdekből nyilvános adatot [Bszi. 166. § (2) bekezdés e) pont].

¹⁶ Az adatkezelési jognyilatkozat letölthető a következő linken: www.alkotmanybirosag.hu/nyomatvanyok

¹⁷ Azok az indítványok, amelyek nem alkalmasak (vagy még nem alkalmasak) szignálásra, nem kerülnek közzétételre. Így a főtítkári előkészítő eljárás során az alkotmánybírósági eljárásra alkalmatlannak bizonyuló, formai-tartalmi követelményeknek eleget nem tevő, vagy eljárást gátló akadálytól szenvedő indítványok, illetve az egyesbírói végzéssel befejezett ügyekben előterjesztett indítványok nem nyilvánosak.

2.4. A nyilvánosságra hozatal formája

Az Alkotmánybírósághoz érkező valamennyi, fenti eljárásokban érkező indítvány **elektronikus formában**, papír alapon érkezett iratok esetén szkennelt változatban szabadon olvasható, hozzáférhető az **Alkotmánybíróság honlapján**.¹⁸ Az Alkotmánybíróság honlapja bárki számára elérhető, nyilvános, az indítványok letöltéséhez pedig nem szükséges semmilyen regisztráció, vagy személyes adat megadása.

Az indítványokat az Alkotmánybíróság honlapján az ügyek adatlapján lehet letölteni. Az ügyek adatlapja a honlap keresőfelületén akár az alkotmánybírósági ügyszám, akár a részletes kereső felületen kulcsszó alapján történő kereséssel is előhívható.

Tehát az indítványokba külön kérelem alapján történő betekintési jogtól az Abtv. szabálya eljutott a mindenki által hozzáférhetőségig. Az indítványok nyilvánossága a régi Abtv.-hez képest 2012 óta érvényre juttatja a transzparencia elvét, ezzel hozzájárul a nyílt, áttetsző és ellenőrizhető közhatalmi tevékenységhez, amely a demokratizmus egyik alapköve.¹⁹

2.5. Egyéb melléletek

Előfordul, hogy a folyamatban lévő ügyhöz az indítványon túl egyéb melléklet érkezik az eljárás során. Felmerül ezek nyilvánosságra hozatalának kérdése. Az Ügyrend 56. § (1) bekezdése alapján nyilvánosságra hozható az Alkotmánybírósághoz közfeladatot ellátó szervek, illetve személyek által megküldött **vélemény**, továbbá a **szakértői vélemény**. Az ügyekben megküldött **amicus curiae vélemények** is elérhetőek az Alkotmánybíróság honlapján [vö. Abtv. 57. § (1d) bekezdés], az egyes ügyek adatlapjánál.²⁰

2.6. A nyilvánosság alóli kivételek köre

Bár az indítvány maga nyilvános, a nyilvánosság főszabálya alól vannak kivételek a személyes adatok védelme, az előkészítő iratok illetve a minősített adatok védelme érdekében.

¹⁸ Az Alkotmánybíróság hivatalos honlapja: www.alkotmanybirosag.hu.

¹⁹ „A nyílt, áttetsző és ellenőrizhető közhatalmi tevékenység, általában az állami szervek és a végrehajtó hatalom nyilvánosság előtti működése a demokratizmus egyik alapköve, a jogállami államberendezkedés garanciája. A nyilvánosság próbája nélkül az állam polgáraitól »elidegenedett gépezetté«, működése kiszámíthatatlanná, előreláthatatlanná, kifejezetten veszélyessé válik, mert az állam működésének átláthatatlansága fokozott veszélyt jelent az alkotmányos szabadságjogokra.” {34/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 177, 192., elsőként megerősítette: a 21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [31], majd többek között az 5/2014. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [28], 8/2016. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [43]}.

²⁰ Pl. 14/2020. (VII. 6.) AB határozattal lezárt, az erdőtvény Natura 2000 rendeltetésű területekkel kapcsolatos rendelkezéseinek vizsgálatáról szóló ügyben többek között a WWF Magyarország Alapítvány (a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel és a Magyar Természetvédők Szövetségével közösen), a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és mások is *amicus curiae* beadvánnyal fordultak az Alkotmánybírósághoz. A 3194/2020. (VI. 11.) AB határozattal lezárt ügyben, amely az Egyházügyi törvény módosításának alkotmányossági vizsgálatát végezte el, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára nyújtott be *amicus curiae* véleményt.

A **személyes adatokkal** való rendelkezés elve alapján azon adatok, amelyekkel kapcsolatban az indítványozó olyan nyilatkozatot tett, hogy nem ért egyet a nyilvánosságra hozatallal, vagy amelyekről nem nyilatkozott, az indítványok közzététele során anonimizálásra kerülnek. A személyes adatok kezelésének részletszabályait az Alkotmánybíróság Hivatalának adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzata tartalmazza.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szabályai szerint²¹ nem nyilvános az ügy **döntés-előkészítésével** összefüggő belső munkaanyag, így például az indítványelemzés, az ügyben készült határozattervezet, a módosító- és szerkesztési javaslatok, az előadó alkotmánybíró jegyzetei, az ügyszózatolt emlékeztetők, valamint az ügyintézésel kapcsolatos egyéb intézkedések, utasítások [Ügyrend 56. § (7) bekezdés]. Ezek nem csak a honlapon keresztül nem érhetőek el, hanem iratbetekintési kérelem esetén sem tekinthetők meg.

Amennyiben egy irat **minősített adatokat** tartalmaz, az az Mvtv. szerint ismerhető meg, ezért nem nyilvános az indítványozó, illetve jogi képviselője és az ellenérdekű fél számára sem. Üzleti titok esetén a megismerés a titokgazda nyilatkozatától függ [Ügyrend 56. § (8) bekezdés].

²¹ Infotv. 27. § (6) bekezdés.